

Stabilita kritických bodov lineárnych sústav obyčajných diferenciálnych rovníc (SODR)

V tejto kapitole využijeme systém *Mathematica* k štúdiu stability kritických bodov dvoch lineárnych rovníc SODR.

Ak je SODR lineárny a homogénny $X' = AX$ s konštantnými koeficientmi a matica A nie je singulárna, potom jediným kritickým bodom je začiatok a jeho stabilitu môžeme preskúmať pomocou vlastných čísel matice A .

Príklad 1.

Porovnajme nasledujúci SODR, overte ich rozdielne správanie pomocou analýzy stability v kritickom bode:

a) $x' = 3x - y, y' = 2x + y.$

b) $x' = x + 5y, y' = -x - y.$

c) $x' = x - 5y, y' = -x - y.$

Riešenie

Poznámka: Tieto tri sústavy sú autonómne, lineárne s konštantnými koeficientmi a s jediným kritickým bodom v začiatku súradnicovej sústavy.

Niektoré trajektórie je možné reprezentovať pomocou fázových rovin.

■ Sekcia a.

SODR môžeme riešiť v *Mathematice* pomocou príkazu **DSolve**

```
sis31a = {x'[t] == 3 x[t] - y[t], y'[t] == 2 x[t] + y[t]}
```

```
{x'[t] == 3 x[t] - y[t], y'[t] == 2 x[t] + y[t]}
```

```
solgen31a = DSolve[sis31a, {x[t], y[t]}, t]
```

```
{{x[t] -> -e^{2t} C[2] Sin[t] + e^{2t} C[1] (Cos[t] + Sin[t]),  
y[t] -> e^{2t} C[2] (Cos[t] - Sin[t]) + 2 e^{2t} C[1] Sin[t]}}
```

Riešenia $x(t)$ a $y(t)$ sú definované:

```
x[t_] = solgen31a[[1, 1, 2]]
```

$$-e^{2t} C[2] \sin[t] + e^{2t} C[1] (\cos[t] + \sin[t])$$

```
y[t_] = solgen31a[[1, 2, 2]]
```

$$e^{2t} C[2] (\cos[t] - \sin[t]) + 2 e^{2t} C[1] \sin[t]$$

Pre niektoré hodnoty konštánt môžeme konkrétne riešenia vygenerovať pomocou príkazu **Table**

```
solpar31a = Table[{x[t], y[t]} /. {C[1] -> i, C[2] -> j}, {i, -6, 6, 4}, {j, -6, 6, 4}]
```

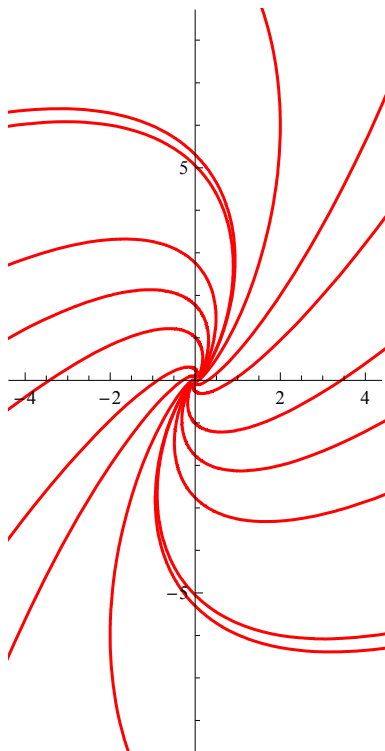
```
{ { { 6 e^{2t} Sin[t] - 6 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), -6 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) - 12 e^{2t} Sin[t] },
  { 2 e^{2t} Sin[t] - 6 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), -2 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) - 12 e^{2t} Sin[t] },
  { -2 e^{2t} Sin[t] - 6 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), 2 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) - 12 e^{2t} Sin[t] },
  { -6 e^{2t} Sin[t] - 6 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), 6 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) - 12 e^{2t} Sin[t] } },
  { { 6 e^{2t} Sin[t] - 2 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), -6 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) - 4 e^{2t} Sin[t] },
  { 2 e^{2t} Sin[t] - 2 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), -2 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) - 4 e^{2t} Sin[t] },
  { -2 e^{2t} Sin[t] - 2 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), 2 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) - 4 e^{2t} Sin[t] },
  { -6 e^{2t} Sin[t] - 2 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), 6 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) - 4 e^{2t} Sin[t] } },
  { { 6 e^{2t} Sin[t] + 2 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), -6 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) + 4 e^{2t} Sin[t] },
  { 2 e^{2t} Sin[t] + 2 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), -2 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) + 4 e^{2t} Sin[t] },
  { -2 e^{2t} Sin[t] + 2 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), 2 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) + 4 e^{2t} Sin[t] },
  { -6 e^{2t} Sin[t] + 2 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), 6 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) + 4 e^{2t} Sin[t] } },
  { { 6 e^{2t} Sin[t] + 6 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), -6 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) + 12 e^{2t} Sin[t] },
  { 2 e^{2t} Sin[t] + 6 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), -2 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) + 12 e^{2t} Sin[t] },
  { -2 e^{2t} Sin[t] + 6 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), 2 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) + 12 e^{2t} Sin[t] },
  { -6 e^{2t} Sin[t] + 6 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), 6 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) + 12 e^{2t} Sin[t] } } }
```

Ak v predchádzajúcej tabuľke odstránime jednu úroveň pomocou príkazu **Flatten**, vytvoríme tak zoznam funkcií, ktorý je možné reprezentovať graficky.

```
solpar3labis = Flatten[solpar3la, 1]
```

```
{ {6 e^{2t} Sin[t] - 6 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), -6 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) - 12 e^{2t} Sin[t]},
  {2 e^{2t} Sin[t] - 6 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), -2 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) - 12 e^{2t} Sin[t]},
  {-2 e^{2t} Sin[t] - 6 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), 2 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) - 12 e^{2t} Sin[t]},
  {-6 e^{2t} Sin[t] - 6 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), 6 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) - 12 e^{2t} Sin[t]},
  {6 e^{2t} Sin[t] - 2 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), -6 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) - 4 e^{2t} Sin[t]},
  {2 e^{2t} Sin[t] - 2 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), -2 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) - 4 e^{2t} Sin[t]},
  {-2 e^{2t} Sin[t] - 2 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), 2 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) - 4 e^{2t} Sin[t]},
  {-6 e^{2t} Sin[t] - 2 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), 6 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) - 4 e^{2t} Sin[t]},
  {6 e^{2t} Sin[t] + 2 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), -6 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) + 4 e^{2t} Sin[t]},
  {2 e^{2t} Sin[t] + 2 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), -2 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) + 4 e^{2t} Sin[t]},
  {-2 e^{2t} Sin[t] + 2 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), 2 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) + 4 e^{2t} Sin[t]},
  {-6 e^{2t} Sin[t] + 2 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), 6 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) + 4 e^{2t} Sin[t]},
  {6 e^{2t} Sin[t] + 6 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), -6 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) + 12 e^{2t} Sin[t]},
  {2 e^{2t} Sin[t] + 6 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), -2 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) + 12 e^{2t} Sin[t]},
  {-2 e^{2t} Sin[t] + 6 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), 2 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) + 12 e^{2t} Sin[t]},
  {-6 e^{2t} Sin[t] + 6 e^{2t} (Cos[t] + Sin[t]), 6 e^{2t} (Cos[t] - Sin[t]) + 12 e^{2t} Sin[t]} }
```

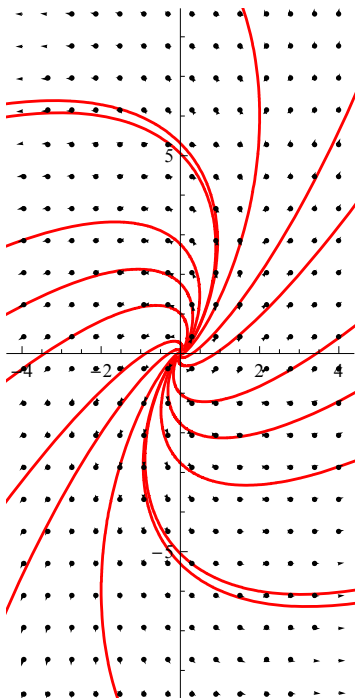
```
graf131a = ParametricPlot[Evaluate[solpar3labis],
  {t, -2, 0.5`}, PlotStyle -> {{RGBColor[1, 0, 0], Thickness[0.008`]]}]
```


V nasledujúcom obrázku sme spoločne reprezentovali riešenie a smerové polia riešenia SODR.

```
graf231a = (Needs["VectorFieldPlots`"];
  VectorFieldPlots`VectorFieldPlot[{3 x - y, 2 x + y}, {x, -15, 15}, {y, -20, 20},
  PlotPoints -> 50, DisplayFunction -> Identity, BaseStyle -> {GrayLevel[0.2`]}]);

Show[graf131a, graf231a]
```


Trajektórie sa vzdiaľujú od začiatku súradnicovej sústavy (zatáčajú sa do tvaru špirály), ak zväčšujeme t , a opačne sú blízko k začiatku súradnicovej sústavy, ak je t menšie ako 0. Toto správanie sa dá vysvetliť po podrobnejšom preskúmaní matice koeficientov SODR.

Matica asociovaná so sústavou je definovaná:

$$\mathbf{a} = \begin{pmatrix} 3 & -1 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$$

```
{{3, -1}, {2, 1}}
```

Jej vlastné čísla nájdeme takto:

Eigenvalues[a]

$\{2 + i, 2 - i\}$

Začiatok je nestabilný pól špirály, pretože vlastné čísla sú komplexne združené a majú kladnú reálnu časť.

■ Sekcia b.

Najskôr vyčistíme obsah premenných a definujeme nový SODR

Clear[x, y]

sis31b = {x'[t] == x[t] + 5 y[t], y'[t] == -x[t] - y[t]}

$\{x'[t] == x[t] + 5 y[t], y'[t] == -x[t] - y[t]\}$

Túto sústavu môžeme vyriešiť pomocou príkazu **DSolve**:

solgen31b = DSolve[sis31b, {x[t], y[t]}, t]

$$\left\{ \left\{ \begin{aligned} x[t] &\rightarrow \frac{5}{2} C[2] \sin[2 t] + \frac{1}{2} C[1] (2 \cos[2 t] + \sin[2 t]), \\ y[t] &\rightarrow \frac{1}{2} C[2] (2 \cos[2 t] - \sin[2 t]) - \frac{1}{2} C[1] \sin[2 t] \end{aligned} \right\} \right\}$$

Definujeme riešenie $x(t)$ a $y(t)$:

x[t_] = solgen31b[[1, 1, 2]]

$$\frac{5}{2} C[2] \sin[2 t] + \frac{1}{2} C[1] (2 \cos[2 t] + \sin[2 t])$$

```
y[t_] = solgen31b[[1, 2, 2]]
```

$$\frac{1}{2} C[2] (2 \cos[2 t] - \sin[2 t]) - \frac{1}{2} C[1] \sin[2 t]$$

Riešenia pre konkrétne hodnoty konštant c_1 a c_2 vygenerujeme pomocou príkazu **Table**:

```
solpar31b = Table[{x[t], y[t]} /. {C[1] -> i, C[2] -> j}, {i, 2, 8, 3}, {j, 2, 8, 3}]
```

$$\left\{ \left\{ \left\{ 2 \cos[2 t] + 6 \sin[2 t], 2 \cos[2 t] - 2 \sin[2 t] \right\}, \right. \right. \\ \left. \left\{ 2 \cos[2 t] + \frac{27}{2} \sin[2 t], \frac{5}{2} (2 \cos[2 t] - \sin[2 t]) - \sin[2 t] \right\}, \right. \\ \left. \left\{ 2 \cos[2 t] + 21 \sin[2 t], 4 (2 \cos[2 t] - \sin[2 t]) - \sin[2 t] \right\} \right\}, \\ \left\{ \left\{ 5 \sin[2 t] + \frac{5}{2} (2 \cos[2 t] + \sin[2 t]), 2 \cos[2 t] - \frac{7}{2} \sin[2 t] \right\}, \right. \\ \left. \left\{ \frac{25}{2} \sin[2 t] + \frac{5}{2} (2 \cos[2 t] + \sin[2 t]), \frac{5}{2} (2 \cos[2 t] - \sin[2 t]) - \frac{5}{2} \sin[2 t] \right\}, \right. \\ \left. \left\{ 20 \sin[2 t] + \frac{5}{2} (2 \cos[2 t] + \sin[2 t]), 4 (2 \cos[2 t] - \sin[2 t]) - \frac{5}{2} \sin[2 t] \right\} \right\}, \\ \left\{ \left\{ 5 \sin[2 t] + 4 (2 \cos[2 t] + \sin[2 t]), 2 \cos[2 t] - 5 \sin[2 t] \right\}, \right. \\ \left. \left\{ \frac{25}{2} \sin[2 t] + 4 (2 \cos[2 t] + \sin[2 t]), \frac{5}{2} (2 \cos[2 t] - \sin[2 t]) - 4 \sin[2 t] \right\}, \right. \\ \left. \left\{ 20 \sin[2 t] + 4 (2 \cos[2 t] + \sin[2 t]), 4 (2 \cos[2 t] - \sin[2 t]) - 4 \sin[2 t] \right\} \right\}$$

Štruktúru predchádzajúcej tabuľky upravíme pomocou príkazu **Flatten**, aby sme vytvorili zoznam funkcií, ktorý môžeme reprezentovať graficky.

```
solpar31bbis = Flatten[solpar31b, 1]
```

$$\left\{ \left\{ 2 \cos[2t] + 6 \sin[2t], 2 \cos[2t] - 2 \sin[2t] \right\}, \right.$$

$$\left\{ 2 \cos[2t] + \frac{27}{2} \sin[2t], \frac{5}{2} (2 \cos[2t] - \sin[2t]) - \sin[2t] \right\},$$

$$\left\{ 2 \cos[2t] + 21 \sin[2t], 4 (2 \cos[2t] - \sin[2t]) - \sin[2t] \right\},$$

$$\left\{ 5 \sin[2t] + \frac{5}{2} (2 \cos[2t] + \sin[2t]), 2 \cos[2t] - \frac{7}{2} \sin[2t] \right\},$$

$$\left\{ \frac{25}{2} \sin[2t] + \frac{5}{2} (2 \cos[2t] + \sin[2t]), \frac{5}{2} (2 \cos[2t] - \sin[2t]) - \frac{5}{2} \sin[2t] \right\},$$

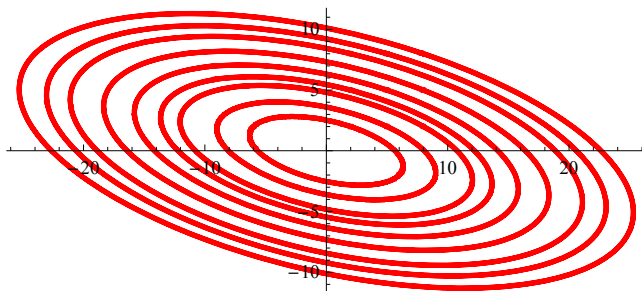
$$\left\{ 20 \sin[2t] + \frac{5}{2} (2 \cos[2t] + \sin[2t]), 4 (2 \cos[2t] - \sin[2t]) - \frac{5}{2} \sin[2t] \right\},$$

$$\left\{ 5 \sin[2t] + 4 (2 \cos[2t] + \sin[2t]), 2 \cos[2t] - 5 \sin[2t] \right\},$$

$$\left\{ \frac{25}{2} \sin[2t] + 4 (2 \cos[2t] + \sin[2t]), \frac{5}{2} (2 \cos[2t] - \sin[2t]) - 4 \sin[2t] \right\},$$

$$\left. \left\{ 20 \sin[2t] + 4 (2 \cos[2t] + \sin[2t]), 4 (2 \cos[2t] - \sin[2t]) - 4 \sin[2t] \right\} \right\}$$

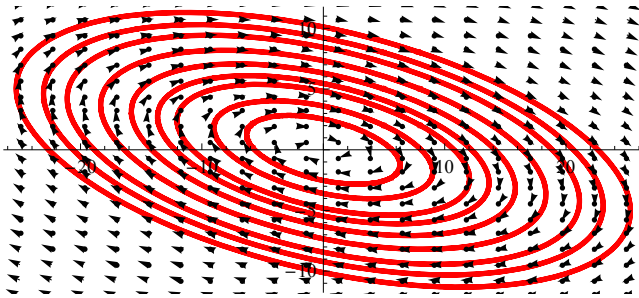
```
graf131b = ParametricPlot[Evaluate[solpar31bbis],
  {t, 0, 2π}, PlotStyle → {{RGBColor[1, 0, 0], Thickness[0.008`]}]}
```


V nasledujúcom obrázku sme spoločne reprezentovali riešenie a smerové polia riešenia SODR.

```
graf231b = (Needs["VectorFieldPlots`"];
  VectorFieldPlots`VectorFieldPlot[{x + 5 y, -x - y}, {x, -25, 25}, {y, -12, 12},
  PlotPoints → 20, DisplayFunction → Identity, BaseStyle → {GrayLevel[0.2`]}]);
```

```
Show[graf131b, graf231b]
```


Trajektórie sú uzatvorené krivky, v tomto prípade elipsy so stredom v začiatku súradnicovej sústavy. Toto správanie môžeme znovu opísať pomocou vlastných čísel matice koeficientov.

Matica zodpovedajúca našej sústave je definovaná:

$$\mathbf{a} = \begin{pmatrix} 1 & 5 \\ -1 & -1 \end{pmatrix}$$

```
{{1, 5}, {-1, -1}}
```

jej vlastné čísla nájdeme pomocou príkazu:

```
Eigenvalues[a]
```

```
{2 i, -2 i}
```

Začiatok súradnicovej sústavy je stabilným stredom, pretože vlastné čísla sú rýdzo imaginárne.

■ Sekcia c.

Najskôr vyčistíme obsah premenných a definujeme nový SODR

```
Clear[x, y]
```



```
sis31c = {x'[t] == x[t] - 5 y[t], y'[t] == -x[t] - y[t]}
```

```
{x'[t] == x[t] - 5 y[t], y'[t] == -x[t] - y[t]}
```

Vyriešime túto sústavu

```
solgen31c = DSolve[sis31c, {x[t], y[t]}, t]
```

$$\left\{ \left\{ x[t] \rightarrow \frac{1}{12} e^{-\sqrt{6} t} \left(6 - \sqrt{6} + 6 e^{2\sqrt{6} t} + \sqrt{6} e^{2\sqrt{6} t} \right) C[1] - \frac{5 e^{-\sqrt{6} t} \left(-1 + e^{2\sqrt{6} t} \right) C[2]}{2\sqrt{6}}, \right. \right.$$

$$\left. \left. y[t] \rightarrow -\frac{e^{-\sqrt{6} t} \left(-1 + e^{2\sqrt{6} t} \right) C[1]}{2\sqrt{6}} - \frac{1}{12} e^{-\sqrt{6} t} \left(-6 - \sqrt{6} - 6 e^{2\sqrt{6} t} + \sqrt{6} e^{2\sqrt{6} t} \right) C[2] \right\} \right\}$$

Riešenia $x(t)$ a $y(t)$ sú definované:

```
x[t_] = solgen31c[[1, 1, 2]]
```

$$\frac{1}{12} e^{-\sqrt{6} t} \left(6 - \sqrt{6} + 6 e^{2\sqrt{6} t} + \sqrt{6} e^{2\sqrt{6} t} \right) C[1] - \frac{5 e^{-\sqrt{6} t} \left(-1 + e^{2\sqrt{6} t} \right) C[2]}{2\sqrt{6}}$$

```
y[t_] = solgen31c[[1, 2, 2]]
```

$$-\frac{e^{-\sqrt{6} t} \left(-1 + e^{2\sqrt{6} t} \right) C[1]}{2\sqrt{6}} - \frac{1}{12} e^{-\sqrt{6} t} \left(-6 - \sqrt{6} - 6 e^{2\sqrt{6} t} + \sqrt{6} e^{2\sqrt{6} t} \right) C[2]$$

Riešenia pre konkrétne hodnoty konštánt c_1 a c_2 vygenerujeme pomocou príkazu **Table**:

solpar31c =

Simplify[Table[{x[t], y[t]} /. {C[1] -> i, C[2] -> j}, {i, 1, 5, 2}, {j, 1, 5, 2}]]

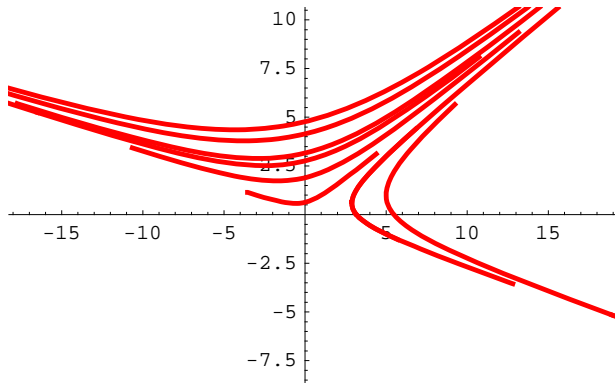
$$\left\{ \left\{ \left\{ \frac{1}{6} e^{-\sqrt{6} t} (3 + 2\sqrt{6} + (3 - 2\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}), \frac{1}{6} e^{-\sqrt{6} t} (3 + \sqrt{6} - (-3 + \sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}) \right\}, \right. \right. \\ \left. \left\{ \frac{1}{6} e^{-\sqrt{6} t} (3 + 7\sqrt{6} + (3 - 7\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}), \frac{1}{6} e^{-\sqrt{6} t} (9 + 2\sqrt{6} + (9 - 2\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}) \right\}, \right. \\ \left. \left\{ \frac{1}{2} e^{-\sqrt{6} t} (1 + 4\sqrt{6} + (1 - 4\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}), \frac{1}{2} e^{-\sqrt{6} t} (5 + \sqrt{6} - (-5 + \sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}) \right\} \right\}, \\ \left\{ \left\{ \frac{1}{6} e^{-\sqrt{6} t} (9 + \sqrt{6} - (-9 + \sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}), \frac{1}{6} e^{-\sqrt{6} t} (3 + 2\sqrt{6} + (3 - 2\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}) \right\}, \right. \\ \left. \left\{ \frac{1}{2} e^{-\sqrt{6} t} (3 + 2\sqrt{6} + (3 - 2\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}), \frac{1}{2} e^{-\sqrt{6} t} (3 + \sqrt{6} - (-3 + \sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}) \right\}, \right. \\ \left. \left\{ \frac{1}{6} e^{-\sqrt{6} t} (9 + 11\sqrt{6} + (9 - 11\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}), \frac{1}{6} e^{-\sqrt{6} t} (15 + 4\sqrt{6} + (15 - 4\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}) \right\} \right\}, \\ \left\{ \left\{ \frac{5}{2} e^{-\sqrt{6} t} (1 + e^{2\sqrt{6} t}), \frac{1}{2} e^{-\sqrt{6} t} (1 + \sqrt{6} - (-1 + \sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}) \right\}, \right. \\ \left. \left\{ \frac{5}{6} e^{-\sqrt{6} t} (3 + \sqrt{6} - (-3 + \sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}), \frac{1}{6} e^{-\sqrt{6} t} (9 + 4\sqrt{6} + (9 - 4\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}) \right\}, \right. \\ \left. \left\{ \frac{5}{6} e^{-\sqrt{6} t} (3 + 2\sqrt{6} + (3 - 2\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}), \frac{5}{6} e^{-\sqrt{6} t} (3 + \sqrt{6} - (-3 + \sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}) \right\} \right\}$$

Štruktúru predchádzajúcej tabuľky upravíme pomocou príkazu **Flatten**, aby sme vytvorili zoznam funkcií, ktorý môžeme reprezentovať graficky.

solpar31cbis = Flatten[solpar31c, 1]

$$\left\{ \left\{ \frac{1}{6} e^{-\sqrt{6} t} (3 + 2\sqrt{6} + (3 - 2\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}), \frac{1}{6} e^{-\sqrt{6} t} (3 + \sqrt{6} - (-3 + \sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}) \right\}, \right. \\ \left\{ \frac{1}{6} e^{-\sqrt{6} t} (3 + 7\sqrt{6} + (3 - 7\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}), \frac{1}{6} e^{-\sqrt{6} t} (9 + 2\sqrt{6} + (9 - 2\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}) \right\}, \\ \left\{ \frac{1}{2} e^{-\sqrt{6} t} (1 + 4\sqrt{6} + (1 - 4\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}), \frac{1}{2} e^{-\sqrt{6} t} (5 + \sqrt{6} - (-5 + \sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}) \right\}, \\ \left\{ \frac{1}{6} e^{-\sqrt{6} t} (9 + \sqrt{6} - (-9 + \sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}), \frac{1}{6} e^{-\sqrt{6} t} (3 + 2\sqrt{6} + (3 - 2\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}) \right\}, \\ \left\{ \frac{1}{2} e^{-\sqrt{6} t} (3 + 2\sqrt{6} + (3 - 2\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}), \frac{1}{2} e^{-\sqrt{6} t} (3 + \sqrt{6} - (-3 + \sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}) \right\}, \\ \left\{ \frac{1}{6} e^{-\sqrt{6} t} (9 + 11\sqrt{6} + (9 - 11\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}), \frac{1}{6} e^{-\sqrt{6} t} (15 + 4\sqrt{6} + (15 - 4\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}) \right\}, \\ \left\{ \frac{5}{2} e^{-\sqrt{6} t} (1 + e^{2\sqrt{6} t}), \frac{1}{2} e^{-\sqrt{6} t} (1 + \sqrt{6} - (-1 + \sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}) \right\}, \\ \left\{ \frac{5}{6} e^{-\sqrt{6} t} (3 + \sqrt{6} - (-3 + \sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}), \frac{1}{6} e^{-\sqrt{6} t} (9 + 4\sqrt{6} + (9 - 4\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}) \right\}, \\ \left\{ \frac{5}{6} e^{-\sqrt{6} t} (3 + 2\sqrt{6} + (3 - 2\sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}), \frac{5}{6} e^{-\sqrt{6} t} (3 + \sqrt{6} - (-3 + \sqrt{6}) e^{2\sqrt{6} t}) \right\}$$

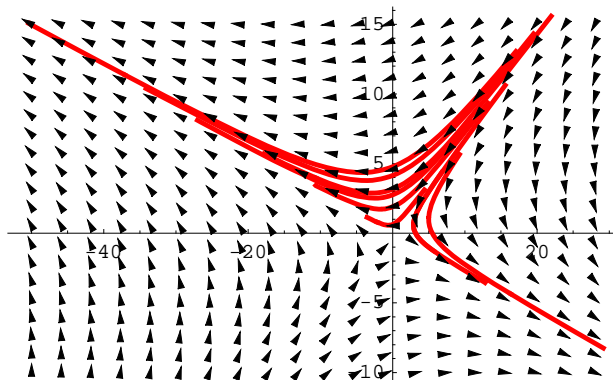
```
graf131c = ParametricPlot[Evaluate[solpar31cbis],
  {t, -0.5, 1}, PlotStyle -> {{RGBColor[1, 0, 0], Thickness[0.008]}}
```


V nasledujúcom obrázku sme spoločne reprezentovali riešenie a smerové polia riešenia SODR.

```
graf231c = (Needs["VectorFieldPlots`"];
  VectorFieldPlots`VectorFieldPlot[{x - 5 y, -x - y}, {x, -50, 28}, {y, -10, 15},
  PlotPoints -> 20, DisplayFunction -> Identity, BaseStyle -> {GrayLevel[0.2]}]);
```

```
Show[graf131c, graf231c]
```


Vypočítame vlastné čísla matice zodpovedajúce našej sústave, aby sme mohli vysvetliť povahu kritického bodu.

Matica zodpovedajúca SODR je:

$$\mathbf{a} = \begin{pmatrix} 1 & -5 \\ -1 & -1 \end{pmatrix}$$

$$\{(1, -5), (-1, -1)\}$$

Vypočítame vlastné čísla:

Eigenvalues [a]

$$\{-\sqrt{6}, \sqrt{6}\}$$

Začiatok súradnicovej sústavy je sedlový bod, pretože vlastné čísla sú reálne a majú opačné znamienka.

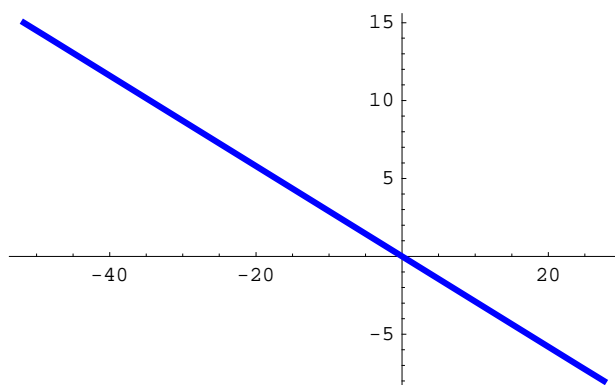
Vypočítame vlastné vektory, ktorými sú reprezentované priamky v zodpovedajúcich smeroch.

Eigenvectors [a]

$$\left\{ \left\{ -1 + \sqrt{6}, 1 \right\}, \left\{ -1 - \sqrt{6}, 1 \right\} \right\}$$

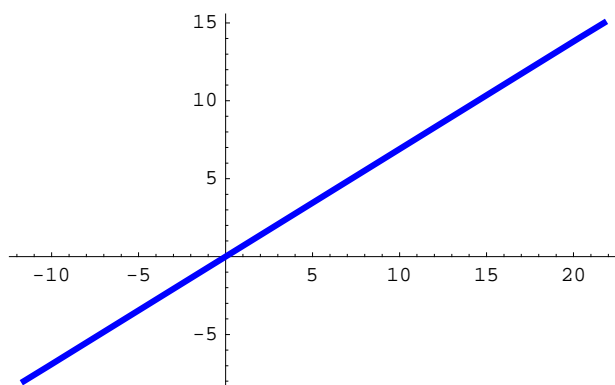
Priamka vlastného vektora, ktorý zodpovedá zápornému vlastnému číslu je

```
graf331c = ParametricPlot[{{(-1 -  $\sqrt{6}$ ) t, t},
  {t, -8, 15}, PlotStyle -> {RGBColor[0, 0, 1], Thickness[0.01`]}]
```


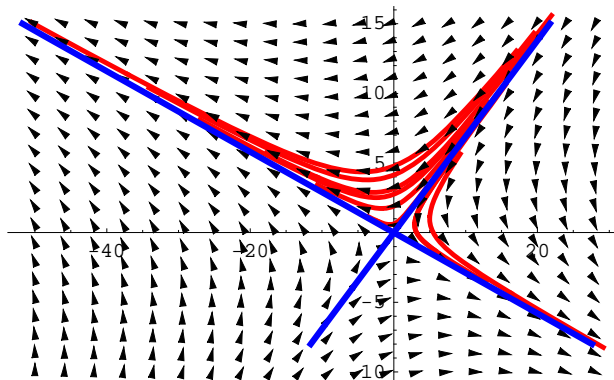
Priamka vlastného vektora, ktorý zodpovedá kladnému vlastnému číslu je

```
graf431c = ParametricPlot[{{(-1 +  $\sqrt{6}$ ) t, t},
  {t, -8, 15}, PlotStyle -> {RGBColor[0, 0, 1], Thickness[0.01`]}]
```


a oba grafy spolu:

```
Show[graf131c, graf231c, graf331c, graf431c]
```


Môžeme povedať, že akákoľvek trajektória začínajúca v bode na priamke, ktorá zodpovedá zápornému vlastnému číslu, zostáva nad ňou a blíži sa k začiatku súradnicovej sústavy. Každá trajektória začínajúca v bode na priamke, ktorá zodpovedá kladnému vlastnému číslu, zostáva pod touto priamkou a tiež sa blíži k začiatku súradnicovej sústavy.